REISBRIEVEN

DOOR ARNE GARBORG

Geautoriseerde vertaling door
PROF. DR. H. LOGEMAN

(Vervolg).

II. Slaapmiddeltjes.

Want hier in Parijs, als je daar binnen wil komen, dan hoef je alleen maar te bellen. Een huissleutel bestaat niet. Je belt en dan gaat de deur als vanzelf open, niemand komt er voor de kamer uit. Hij die 's nachts daar voor zorgen moet, ligt in zijn eigen hokje te slapen, als hij door de bel gewekt wordt, trekt hij even aan een touw, — hij weet dat de deur dan opengaat en hij slaapt dan kalm weer in. De arme kerel, — hij heeft 't wel nodig.

Daar waar ik woon is het kamertje van de portier in 't parterre, wat wij in Noorwegen de eerste verdieping zouden noemen, vlak bij de trap. Door een vensterruit in de muur kan de jongen als hij wil, zien wie er langs gaat. Maar je begrijpt wel dat hij daar 's nachts toch niet kan staan turen.

In dat raampje staat een nachtlamp te branden, zodat degenen die daar wonen en 's avonds laat thuis komen, de sleutel van hun deur kunnen vinden. Die liggen daar n. l. ook in dat raam. Dus elkeen die naar zijn appartement wil, moet daar zijn eigen sleutel gaan uitzoeken. Als er nu iemand dadelik doorloopt en niet bij dat raampje stil blijft staan, dan wordt de zaak verdacht en moet de portier hem aanroepen en vragen wie hij is. Maar nu gebeurt 't wel eens dat wij die hier wonen 's avonds bij 't uitgaan de sleutel al meenemen. Dat is b.v. mij zelf gebeurd. En als je dan weer thuis komt, dan hoef je niet aan 't raam te gaan staan. De portier begrijpt dat 't dus heel goed een van de bewoners kan zijn, zelfs al gaat hij dadelik naar boven ; 't gevolg is dat hij er niet erg op let of de binnenkomende bij 't venstertje blijft staan of niet.

De Concierge woont op de eerste verdieping, d. w. z. wat wij de tweede zouden noemen, ook vlak bij de trap. Hij heeft de verantwoordelikheid voor 't hotel. De hele nacht brandt er licht in zijn kamer en er is een glazen deur naar de trap, zodat hij iedereen zou kunnen zien passeren als hij op was. Maar de Concierge moet ook slapen. In dat eerste wacht-kamertje zou hij niet altijd kunnen slapen, daar is 't koud en tocht het, hij slaapt dus in een hokje daarachter. De deur daar tussen heeft ook glazen ruiten. Maar om door twee glazen deuren heen iedereen te zien die misschien zéér haastig een donkere trap op of af gaat, dat is heel lastig, al let je ook nog zo goed op.

Op alle trappen liggen lopers zelfs tot op die verdieping waar ik logeer. Niemand hoort je lopen: En al hoorde men hem, ja, al zag men de dief, zou toch niemand op hem letten. Want de mensen die in 't zelfde hotel wonen, kennen elkaar niet. Bovendien kan er elke dag weer een nieuwe bewoner bijkomen. Ziet de dief er een beetje schunnig uit, dan zou 't een van die lui kunnen zijn die op de zolderkamertjes wonen, op de zesde verdieping. Wat dat voor lui zijn, weet niemand.

En als mer er weer uit wil, heb je niets anders te doen dan de trap af te gaan naar de hoofd-deur en hard te roepen „Le cordon s'il vous plait," — de deur gaat open, je loopt er uit en — bent zo vrij als een vogeltje in de lucht.

Dat had ik alles liggen bedenken. En hoe meer ik nadacht,des te minder kon ik slapen.

De deur van mijn kamer is er een met panelen zodat eral heel gemakkelik door te breken is. En 't slot is ook al niet moeilik te forceren. Ik nam alle voorzorgsmaatregelen die ik kon. Ik zette een stoel voor de deur en tegen 't slot, zo dat wie er in wou, 't slot zowel als de stoel stuk moest maken. Voor mijn bed vlak achter de deur, zette ik mijn koffer die nog al hoog was en daarop mijn kaars en lucifers en daarnaast legde ik mijn dolkmes. Als dan de dief 't slot moest forceren om binnen te komen en de stoel omgooien, zou hij zoo'n lawaai maken dat ik wel wakker moest worden, hoe stevig ik ook sliep. Dan zou ik dus in elk geval tijd hebben om 't mes te grijpen, bovendien was 't nog de vraag of zoo'n uitgehongerde dief wel sterker zou zijn dan ik. Ik zou hem toch altijd zo kunnen merken dat hij niet al te veel op die grap zou pochen.

Maar met dat al kon ik niet slapen.

Als hij eens kwam terwijl ik sliep, zou hij op 't zelfde ogenblik dat de deur openging, met volle kracht zich op mij werpen met een lang mes, dat hij maar al te goed wist te gebruiken, of wel met een lange, zachte, gluiperige hand, gewend om je strot te vinden en die vast te grijpen; iemand die op roof uit was zou bovendien zeker niet tot de zwakste behoren. Slaapdronken zou ik zijn en helemaal in de war en ik zou met mijn mes niets uit kunnen richten. Hij zou mij gewurgd hebben of doodgestoken vóór dat ik nog iets tot tegenweer had kunnen beginnen.

Nee ! Als ik in zulk een tijd zou kunnen slapen, moest ik een beter wapen hebben dan een dolkmes. Ik moest mij een revolver aanschaffen.

Maar de volgende dag vond ik toch dat ik de zaak wel wat al te zwaar had opgevat. Here bewaar mij, — dat zou toch een raar soort dief zijn die in zulk een klein huis in zou willen breken, waar niemand woonde dan artisten en schrijvers en andere arme lui, die van zelf nooit geld hadden liggen, als hij dat hele rijke Parijs voor zich had, en al die prachtige hotels met Engelsen, Russen en andere geldbuidels. Nou ja, maar een revolver was toch altijd iets om te hebben, eigelik had ik er al lang naar verlangd, — als 't nu zoo uitkomt zullen wij er maar eens naar gaan kijken. Al was 't alleen maar als je een van die dolle honden tegenkwam die overal op straat te Parijs te vinden zijn, — volgens de kranten moest je er op voorbereid zijn op elke hoek van de straat er een tegen te komen.

INBREKERSWERKTUIGEN.

Op deze beide foto's ziet men een verzameling inbrekerswerktuigen enz., die men in 't bezit heeft gevonden van beroepsmisdadigers. Onze correspondent nam de foto's ten dienste van de Rechtbank, die, na uitspraak van het vonnis, aan den fotograaf het reproductierecht voor „Panorama" afstond. Het lijkt ons werkelijk interessant voor onze lezers, deze voorwerpen eens goed te kunnen bekijken.

Ik was zo laat opgestaan, die dag, dat ik 't niet durf zeggen, zo laat dat 't niet de moeite waard was gewoon te ontbijten, — ik ging daarom naar de Crêmerie Pont-Neuf, voor een kop chocolade met een stukje brood. Dat is meer dan genoeg als je nog maar de halve ochtend voor je hebt voor 't déjeuner.

Toen ik bij de Pont-Neuf kwam (die tusschen twee haakjes al minstens drie honderd jaar oud is) en die gerepareerd werd, zag ik op de schutting daartegenaan een groot plakkaat met een advertentie van een groot boek Les Erreurs de la Guillotine en een plaat, een vreselike moord voorstellende.

Een moordenaar is de slaapkamer van een dame binnengedrongen en heeft haar in haar slaap doodgestoken. Men ziet de gapende wonde op haar witte borst, grote bloedvlekken op de dekens en op den grond een poel bloed. De knecht of zo iemand is binnen komen snellen om te helpen, maar de moordenaar heeft zich op hem geworpen, hem op de grond gegooid, hem een doek over de mond gesnoerd zodat hij niet kan schreeuwen en ligt daar nu met 't mes in de hoogte, een vreselik groot mes, nog met 't bloed van het eerste slachtoffer er op, lang en scherp als een zeis en is op 't punt het mes in zijn keel te boren. De arme kerel ligt daar als een rund dat zich laat slachten, met opengesperde ogen naar 't bloedige mes te kijken dat hem 't volgend ogenblik de borst als een koude straal zal doorboren.

Een ogenblik bleef ik naar die plaat staan kijken. Toen zei ik tegen mijzelf : Vandaag nog koop je een revolver.

Toen ik mijn chocolade op had, zocht ik twee goede bekenden op, twee schilderessen, Kitty Kielland, de dochter van Alexander Kielland, de schrijver, en Harriet Backer, die beloofd hadden eens met mij mee te gaan om een goed en niet al te duur horloge te kopen. In de Bon Marché voelden zij zich helemaal thuis, zeiden ze. Misschien konden zij mij daar aan een goed en niet al te duur revolver helpen : want in de Bon Marché schijnt alles te krijgen te zijn tot zelfs luchtballons, de Noorse Olavs orden en preekstoelen.

Die twee dames hebben hun atelier in de rue de l'Université, aan de overzijde der rivier, — daar hebben zij hun tenten opgeslagen en schilderen er op los dat 't een aard heeft.

Zij hebben de wereld zo onder elkaar verdeeld dat de een, Harriet Backer, alles schildert wat binnenshuis te vinden is, zitkamers en binnenkamers met alles wat daarin staat, van 't grootste tot 't kleinste, zelfs 't poesje bij het vuur ligt te droomen. (Dit laatste moet nu weer niet waar zijn, naar ik hoor, want Harriet is bang voor katten. . . . o, die vrouwen !). Dat noemen ze „Intérieurs". En die andere, Kitty Kielland, die schildert nu weer alles buitenshuis, akkers en weiden en bergen en meertjes, en wolken en alles wat bestaat, tot zelfs de zwarte turfvenen van Jaederen ; en dat noemen ze landschapschilderen.

Merkwaardig, die lui. Die schijnen dat plezierig te vinden zo rond te dwalen en alles tussen hemel en aarde te schilderen en 't is ongelooflik zo goed als ze dat tussenbeide klaar spelen. En als ze dan iets goeds geproduceerd hebben, dan vinden de mensen 't weer plezierig daarnaar te kijken ! Ze vinden 't prachtig, ze komen er van onder de indruk als van een schoon gedicht of een machtig woord. Zodat zulke schilders per slot van rekening tot zekere hoogte ook nog hun plaatsje in de wereld innemen. Want dat is werkelik geen kleinigheid : er toe bijdragen de mensen blij, en 't leven rijk te maken ; als ik 't goed bedenk is dit misschien wel 't mooiste dat er is.

De dames Kielland en Backer zijn aardige mensen, ongetrouwd net als ik, en wij zouden best opschieten samen als ze maar niet altijd zo veel op de mannen te zeggen hadden. Vooral Kitty Kielland, die is 't ergste. Met haar heb ik 't gewoonlik aan de stok. Natuurlik, — ze hebben wel eens gelijk in wat ze zeggen, maar 't is niet plezierig dat van een vrouw te horen die eigelik volgens de goede ouderwetse gewoonte den man onderdanig moest zijn en hem „Heer en meester" noemen. Ik bijt flink van mij af, maar je weet hoe dat gaat met de vrouwen. Ik kan niet met ze overweg. Maar dan bedenk ik weer 't een of ander dat op hen te zeggen valt en zo worden we dan kiet.

Ze waren thuis en wij gingen op een horloge uit.

Mijn horloge was nu voorgoed blijven stilstaan. Minstens een paar jaar was het wat ziekelik geweest, en had allerlei kuren gehad, — nu was zijn tijd gekomen. Het wilde niet meer marcheren, 't was moe !

Als men de Bon Marché binnenkomt, is 't alsof je in Mohammed's paradijs ziet. Wat een pracht en een glans en een geschitter in al die drie verdiepingen en die eindeloze zalen als op een wereldtentoonstelling, gevuld met alles wat de mens maar kan begeren, — maar 't allerfijnst is de afdeeling voor dameskleeren.

Ik kocht er mijn horloge. Een prachtig horloge, dat 8 dagen liep, — als ik maar niet vergat 't op te winden. En zo goedkoop dat ik 't niet durf zeggen, — als ik thuis kom te Kristiania mogen ze raden.

Maar pistolen hadden ze niet. De man die ons hielp was een Zweed, — hij vond ons Noren zeker erg oorlogszuchtig, altans hij zei dat men in de Bon Marché „vredelievend" was.

Maar heel dicht bij, in diezelfde straat, woonde een pistoolmaker, — daar zouden wij dus wel iets van onze gading vinden.

Wij vonden de winkel dadelik. Nu zou de slag geslagen worden. De dames moesten mee, — ik mocht ze eens nodig hebben voor mijn Frans.

Maar Harriet Backer wou er niet van horen dat ik een revolver zou kopen. Zij was overtuigd, zei ze, dat ik nooit een boef of een hond zou schieten, — de enige die ik kwaad zou doen was mij zelf, dacht ze. Als ik 't ging laden en natuurlik aan alles dacht behalve aan wat ik deed, zou 't revolver afgaan en ik een kogel in de voet krijgen.

Daarentegen koos Juffrouw Kielland merkwaardiger wijze mijn partij. Of dat nu was dat zij werkelik meer vertrouwen op mij had, of dat zij dacht : al krijgt hij nu eens een kogel in zijn voet, dan is 't nog zo heel erg niet, dat zou ik niet durven uitmaken.

Dus : wij zouden er een gaan kopen. Wij gingen de wapenwinkel alle drie binnen, tot grote verbazing van de lui daar.

(Wordt vervolgd).